

PODOLÍNSKY SRAVODAJ

NOVINY MESTA PODOLÍNEC

8. ROČNÍK / 1/2022 / JÚL 2022 / NEPREDAJNÉ

ÚVODNÍK

MILÍ PODOLÍNČANIA,

beriete do rúk jubilejné desiate číslo nášho časopisu. Náhody a nepredvídané okolnosti od roku 2020 často ovplyvňovali naše zámery a začiatok tohto roku nebol výnimkou. Po mimoriadne dlhej zime sa postupne uvoľňovali pandemické opatrenia a všetci sme sa tešili na voľnejší život. Prišla však vojna na Ukrajine a s ňou spojená energetická kríza a opäť sme museli upravovať naše plány, hlavne v oblasti financií.

Po troch rokoch sme sa však konečne dočkali zrušenia všetkých opatrení v súvislosti s pandémiou. Dnes nikto nevie predpovedať, či to bude trvalé, teraz sa však opäť postupne rozbieha organizovanie kultúrnych a spoločenských akcií. Svoje výročné schôdze už mal Klub dôchodcov a SZPP aj Miestny spolok SČK, stretli sa aj členovia ZO SZS Ružový sad a Dobrovoľný hasičský zbor pripravil oslavu sviatku svojho patróna Sv. Floriána.

Oživa aj mestská knižnica, aj keď zatiaľ stále pracuje v časovo obmedzenom režime z dôvodu zastupovania. Okrem nákupu nových kníh a spoločenských hier sa v knižnici uskutočnilo kreatívne popoludnie pre deti a rodičov, ktorí spolu zdobili veľkonočné vajčka. Nemenej zaujímavé bolo popoludnie pre malých čitateľov pri príležitosti výročia narodenia H.Ch. Andersena.

Kultúrna komisia mestského zastupiteľstva pripravila oslavy Dňa matiek a Stavanie mája a intenzívne pripravuje akciu na ktorú sa všetci tešíme - Podolinský jarmok.

Pri výpočte týchto aktivít ma tešili nielen samotné zorganizovanie podujatí, ale aj skutočnosť, že pri ich príprave spolupracuje široké spektrum organizácií, občianskych združení aj samotných občanov nášho mesta. Vzorovým príkladom takejto spolupráce bol Deň detí v základnej škole spojený s 3. det'skými cyklopretekmi. Pri príprave a re-

alizácii podujatia spolupracovala škola s mestom a mestskou políciou, s Políciijným zborom SR, zapojili sa 4 občianske združenia (rodičovské združenie, cyklistický krúžok, červený kríž, Klub dôchodcov), rodičia detí a žiakov, dobrovoľníci z radov občanov aj sponzori. Výsledkom bola krásna a výborne zorganizovaná akcia s množstvom aktivít a zážitkov pre všetkých zúčastnených. Ďakujeme.

V podobnom duchu bude aj už spomínaný Podolinský jarmok. Štáb jarmoku zložený zo zamestnancov mesta a členov komisie MsZ počítajú pri jeho realizácii so spolupracou Základnej školy s materskou školou v Podolínci, SOŠ sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, Ľubovnianskeho múzea a Ľubovnianskeho osvetového strediska, Obvodného oddelenia PZ, červeného kríža, dobrovoľných hasičov, mestského športového klubu a dobrovoľníkov z radov občanov. Srdečne všetkým pozývame a spoločne si želáme, aby sa jarmok vydaril rovnako dobre, ako ten v roku 2019. A možno bude aj prekvapenie.

Leto a druhý polrok roku 2022 sa budú niesť v znamení očakávaní a intenzívnej práce. V priebehu mája nás potešili dve schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Bola nám schválená dotácia na zmenu systému vykurovania základnej školy pomocou tepelných čerpadiel vo výške 481 253,92 € so spolufinancovaním 25 329,15 a dotácia na prístavbu dvoch tried materskej školy vo výške 754 298,72 € so spolufinancovaním 239 796,91 €. Pred nami je verejné obstarávanie, podpis zmluvy a samotná realizácia stavieb, ktorá sa prenesie aj do roku 2023. V čase písania týchto riadkov sme netrpezlivo čakali na výsledok vyhodnotenia našej ďalšej žiadosti o dotáciu na výstavbu cyklochodníka Panské Lúky - Vyšné Ružbachy.

PRAJEM VÁM VŠETKÝM PRÍJEMNE STRÁVENÉ LETO, PEKNÉ POČASIE A VEĽA KRÁSNYCH ZÁŽITKOV.

Jaroslav Seman
primátor mesta

AJ TO, ČO NIE JE VIDNO IV.

Počas jarných mesiacov roka 2022 sme pokračovali v čistení potoka, a to polovicu toku od „synagógy“ po most do škôlky a v ústí do rieky Poprad, kde boli vybraté aj odpady. Hneď v úvode sezóny kosenia začiatkom mája sme sa snažili zachytiť rast trávy včas, tak aby verejné plochy boli udržiavané, na to aby sme

to počas sezóny zvládali, je potrebné veľké množstvo odpracovaných hodín a spoľahlivá technika. Každoročne sa snažíme posilniť pracovný tím a dokúpiť, čo je potrebné. Aj v tomto roku sme kúpili nový krovínorez, nakoľko starší už má svoje technické problémy. Súčasťou jarnej údržby je aj orez stro-

mov, na ktorý vynakladáme čoraz viac financií. Pre budúcnosť drevin a krovin v meste je dôležité premýšľať nad správnu výsadbou s ohľadom na plochu výsadby, životnosť, rýchlosť rastu a priestorové možnosti.

V spolupráci so základnou školou sa nám podarilo trochu vynoviť parčík pri železničnej stanici. Okrem väčších opráv sme v domoch vo vlastníctve mesta vykonali vložkovanie komína a výmenu pece na tuhé palivo (Nám. Mariánske 49), vymenili sme vykurovacie telesá, opravili sa zatekania z priestoru strechy (Nám. Mariánske 10), osadili sa reklamné plochy na Dome služieb. Zapojili sme sa do výzvy Ministerstva obrany SR, s úmyslom rekonštruovať priestor

v okolí Pamätníka padlých v prvej a v protifašistickom boji v druhej svetovej vojne, zopakovali sme našu snahu z roku 2020, kedy sme sa s týmto zámerom uchádzali o podporu z výzvy predsedu vlády SR. Žiaľ, náš zámer nebol podporený ani v roku 2020, ani v tomto roku. Pre potreby organizovania spoločenských a športových podujatí sme zakúpili dopravné značky, kontajnery a zábrany pre potreby uzávery ciest a chodníkov. V priebehu júna zakúpime ešte jeden defibrilátor, a to najmä pre prípady výjazdov po pracovnej dobe, aby bol prevažne umiestnený na Mestskej polícii a v ich vozidle.

Ing. Juraj Špes
prednosta OcÚ

INVESTIČNÉ AKCIE V ROKU 2022

Mesto Podolinec aj v roku 2022 pokračuje v investovaní do obnovy existujúceho majetku, ako aj do zlepšovania mestskej infraštruktúry. Zásadným limi-

tom je, ako každý rok, rozpočet mesta.

Vzhľadom na havarijný stav bola vymenená strecha na nájomnom dome na Baštovej ulici č. 21 v hodnote 5 635 €.

Pri revízií elektrických zariadení sa zistilo, že niektoré z bleskozvodov na budovách v majetku mesta nevyhovujú technickým požiadavkám. Bezodkladne sa pristúpilo k náprave. Odstránenie závad bude stáť 4 608 €. Tieto investície boli na ich povahu zadane v najkratšom možnom čase po zistení nedostatkov.

V prípravnej fáze je viacero rôznych stavieb. Uvedieme napr. infraštruktúra IBV Krížava, vnútorné priestory podkrovia základnej školy, miestne komunikácie na ul. Terézie Vansovej, Kláštornej, výstavba telocvične. Vo všetkých týchto prípadoch prebieha spracovanie projektovej dokumentácie, či dokonca stavebné konanie. Zatiaľ však nie sú v takom stave, aby mohli byť ihneď realizované.

Ako som už uviedol vyššie, o realizácii konkrétnych stavieb sa bude rokovať na júnovom zasadnutí zastupiteľstva, ktoré sa uskutoční po uzávierke tohto vydania. **Na júnovom zasadnutí mestského zastupiteľstva boli na realizáciu odporučené nasledovné stavebné akcie:**

1. Mestské kultúrne stredisko

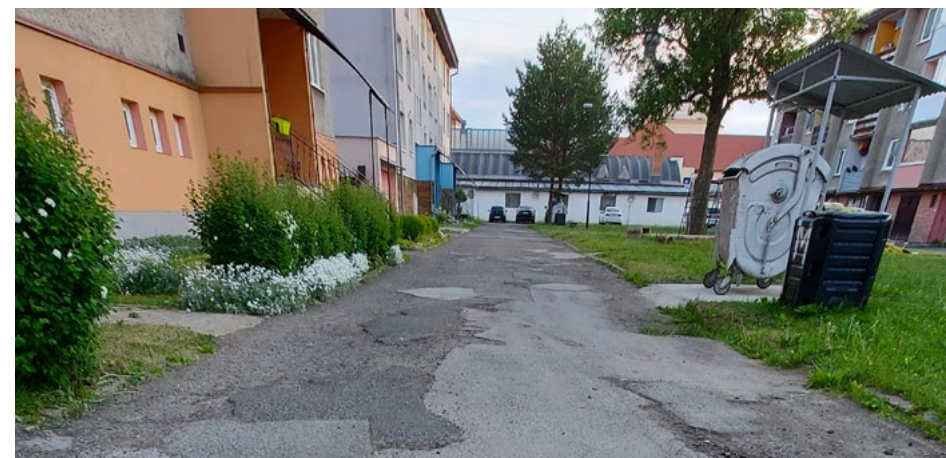
- aj v tomto roku by sme chceli pokračovať v postupnej obnove kultúrneho domu. Po zatekajúcej streche, ktorá bola opravená minulý rok, ostal zatečený strop malej sály, ktorý je potrebné opraviť. Taktiež chceme realizovať rekonštrukciu podlahy vonkajšieho pódia vhodným materiálom, ktorý vydrží dlhšie, ako predošlé povrchy.

2. Pokračovanie rekonštrukčných prác v podzemných priestoroch mestského úradu, o ktorého plánovanom budúcom využití sa už čoskoro dozvieme viac.

3. Obnova detských ihrísk na sídliskách na uliciach Družstevnej a Sládkovičovej.

4. Parkovacie plochy na ul. Družstevnej.

5. Rekonštrukcia miestnych komunikácií – okrem každoročných výpravok ciest by sme v tomto roku chceli pristúpiť aj k rozsiahlejším opravám ciest na sídlisku na ul. Sv. Anny

a chodníkov a ciest na uliciach Janka Hollého a Bernolákovej.

6. Oprava fasády na budove na ul. Sv. Anny č. 57 (SCHOP).

7. Dobudovanie chodníka na ulici Kláštornej.

Problémom je stav mosta na ul. Jozefa Smreka. V minulom roku bol zrekonštruovaný susedný most, avšak už v čase stavebných prác sa objavili praskliny na moste k dvom rodinným domom na konci ulice. Mesto dalo sprava-

covať dokumentáciu na opravu aj druhého mosta. Tá bola dodaná v posledných dňoch a predpokladaný náklad stavby je viac než 40 000 €. Na zasadnutí boli vyčlenené prostriedky aj na túto stavbu.

Urobíme všetko pre to, aby sme stihli v tomto roku zrealizovať čo možno najviac z vyššie popísaných stavieb.

Lukáš Antoni
zástupca primátora

ŽIADOSTI O POSKYTNUTIE NFP

V minulom čísle sme vás informovali o podaní viacerých žiadostí o poskytnutie prostriedkov z externých zdrojov na financovanie výstavby v našom meste.

Určite ste si už všimli realizáciu stavebných prác na hasičskej zbrojnici. V minulom roku prebiehali práce v interiéri (elektroinštalácia a podlahy), tento rok sme pristúpili k oprave fasády budovy.

V minulom roku mesto požiadalo aj o poskytnutie príspevku na výstavbu nového detského ihriska na sídlisko na ul. Sv. Anny. Vo výzve v rámci miestnej akčnej skupiny sme zatiaľ neuspeli (mesto nedostalo odpoveď od roku 2020). So žiadosťou sme sa obrátili aj na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Ani v tomto prípade ešte nebolo doručené rozhodnutie.

Mesto podalo začiatkom roka 2022 žiadosť o dotáciu vo výške 10 000,- € na opravu tribúny na futbalovom ihrisku na Slovenský futbalový zväz. Kon-

com apríla prišla odpoveď, že vzhľadom na výšku prostriedkov určených na tento účel zväz nemôže podporiť všetkých žiadateľov. Napriek tomu chceme uskutočniť rekonštrukciu tribúny z vlastných zdrojov mesta. Uvidíme, v akom rozsahu sa nám to podarí.

Vo februári tohto roku bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok k projektu s názvom Využitie aerotermálnej energie pre základnú školu. V rámci projektu by mali byť vymenené existujúce plynové kotly, ktoré sú už za hranicou svojej životnosti za tepelné čerpadlá. Celkové predpokladané oprávnené výdavky projektu sú 506 583,07 €. Koncom mája bolo mesto informované, že naša žiadosť bola schválená a projekt bude podporený vo výške 95 % z vyššie uvedenej sumy. Spolufinancovanie mesta by malo byť na úrovni približne 25 000 €. Ak prebehnú všetky

procesy hladko a bez časových zdržaní, mohlo by sa s realizáciou stavebných prác začať už v tomto roku.

V poslednom čísle spravodaja sme vás informovali aj o podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok na prístavbu materskej školy o ďalšie dve triedy. V tomto prípade sú celkové oprávnené výdavky projektu 793 998,65 € a podobne ako v predošlom prípade je spolufinancovanie

zo strany mesta vo výške 5 %. Veľmi ma teší, že môžem povedať, že taktiež podobne, ako v predošlom prípade, sme sa koncom mája dozvedeli, že aj tento projekt bol schválený. Realizácia stavebných prác sa očakáva v roku 2023.

Lukáš Antoni
zástupca primátora

KULTÚRA V MESTE

Je s nami komplexne späť. Obsahuje všetko, čo je v nás. Aký človek, taká kultúra, aká kultúra, taký človek. Kultúra vyjadruje našu inteligenčnú, vzdelanostnú a duchovnú úroveň. Hovorí o nás, akí sme. Obzvlášť umenie.

Kultúra je duševná potrava a tuším, že by sa nenašiel jeden sýty. Posledné dva roky sme sedeli prevažne doma. Každá snaha realizovať kultúrne podu-

jatia v našom meste narazila na protipandemické opatrenia. Tento rok sme sa konečne mohli stretnúť vo väčšom počte, a tak sme spoločne s vami, obyvateľmi nášho mesta, postavili na námestí máj. Vidieť toľko ľudí na jednom mieste v nás vyvolávalo pocit eufórie. Hudba, spev, tanec a dobrá nálada. Konečne to ožilo. V mesiaci máj sme s mamičkami oslávili Medzinárodný deň matiek a v júni sme

spoluorganizovali Medzinárodný deň detí. Všetky podujatia sa tešili veľkému úspechu. **Akciou roka bude však jarmok.** Všetok voľný čas venujeme dolaďovaniu detailov. Uvedomujeme si, že funkciu, ktorú si pamätáme, že jarmok kedysi plnil, už dávno naplniť nepotrebujeme. Dnes túžime po kultúrnom vyžití. Stretnúť sa s priateľmi, uvoľniť sa, po náročných dňoch si „vyčistiť“ hlavu, či len tak si nasávať atmosféru prítomnosti. S týmto zámerom sme zostavovali kultúrny program, sprievodné akcie a pozývali aj jednotlivých predajcov

so svojim tovarom, či remeselníkov, ktorí nám pomôžu navodiť atmosféru Podolínskeho jarmoku. Už dnes vás pozývame **22. a 23. júla 2022** na naše námestie. Veľmi sa na vás tešíme a veríme, že sa spoločne budeme zabávať bok po boku a snád ulahodíme aj nákupným maniakom.

A čo prinesie jeseň? Nevieme, chystáme ďalšie podujatia pre vás. Či však bude možné zrealizovať ich. Uvidíme. Sme však pripravení.

Mgr. Dominika Skybová

JARMOKY V HISTÓRII MESTA PODOLÍNĚC

Jarmočné právo patrilo k najdôležitejším právam mesta, zabezpečovalo jeho ekonomickú stabilitu. Mýto a poplatky za trhové miesta naplňovali mestskú pokladnicu. V nasledujúcom článku sa dočítate o priebehu Podolínskeho jarmoku v dobách minulých.

Z KRONIKY

„Podolínske jarmoky sa konali 7 razy do roka a skladali sa z dvoch častí, a to dobyčieho a výkladného jarmoku. Prejdime sa spoločne po miestach, kde sa poriadali obe časti jarmokov.

Smerom na Lomničku je priestranstvo pod mostom plné dobytky.

Vľavo od cesty bľacia ovce. Ďalej ku niekdajšiemu bitúnku sa ozýva kvikanie prasiat, ošípaných a bravov.

Priestranstvo na druhej strane cesty je zaplnené najprv teľatami, potom sa tiesnia bučiace kravy a na mieste terajšieho futbalového ihriska sa predstavujú kone a núkajú sa na predaj. Majitelia núkajú svoj tovar, vychvaľujú ho, kupujúci si ho dôkladne prezierajú a tipujú na kúpu. Jarmočníci a kupujúci sa zišli z okolitých dedín okresu.

Zastúpený je tu celý Spiš, osobitne Zamagurie. Prišli aj kupujúci z Liptova, zastúpené je tu aj Južné Slovensko, i keď v menšej miere. Sú tu zástupcovia cukrovarov, ktorí kupujú hovädzi dobytok na výkrm.

Veľa prasiat, ale aj kráv nakladá sa do železničných vagónov a odváža sa niekedy až do Prahy. Z domácich mäsiarov vo veľkom odosielal dobytok železnicou mäsiar Kielár. Medzijarmočníkmi sa nachádza mnoho priekupníkov. Tí nemajú vždy čisté svedomie

pri obchodoch. Pozrime sa ešte na tri okrajové miesta Podolínce, kde vyberá mýto pani Olexová. Ďalšie miesto bolo pri terajšom ČSAO (Polyform) a pri lomnickom moste. Majiteľ dovezeného dobytku platí 4 koruny od voza, za samostatne vedeného koňa, alebo kravu 2 koruny. Barany a teľatá sa vozia na jarmok v opletených košoch.

Teraz sa presťahujeme na námestie, kde je vyložený rozličný tovar. Nazrime do prvých šiatrov poniže pošty, ktoré začínajú od terajšieho pohostinstva. V prvých šiatroch sa predávajú baganče, topánky a obleky, samozrejme lacnejší tovar nižšej kvality. Nižšie stoja stánky s medovníkmi. Ďalej núkajú mierky ryže, hrachu a iných strukovín. Od samoobsluhy poniže domu služieb začína hlavný ťah stánkov. Je tam strižný tovar, metrový tovar na šaty a posteľe, hlbokotlač a gradel.

Na priestranstve okolo tunela je najviac kriku. Pre zmenu sa tu nepredáva. Pútajú tu rôzne hry a atrakcie.

Tancujú panáci z hier, je to najmä "Sem guľička - tam guľička", hra s fľaškou a ďalšie. Z atrakcií upútava jarmočníkov Braibor - kráľ železa, ktorý rozhryzie železo. Sú tu aj iní siláci. Ďalej biele myši ťahajú šťastnú predpoveď človeka, podobne aj papagáje. Mnohí z atraktívnych jarmočníkov vyťahujú od ľudí peniaze. Aby im narobili chuť na výhru, dajú na oko vyhrať svojim spoločníkom, prípadne aj svojim obetiam a potom ich poriadne oberú.

Nasledujú šiatre s detskými hračkami, všemocnými liekmi na rôzne choroby, napr. zuby. Ďalšie šiatre sú s obrazmi, vareškami, solničkami, korytami, košíkmi (z Lackovej), opálkami

na sečku (z Nižných Ružbách), atď.

Okolo starej školy cvendžia kosi. Neoddeliteľnou súčasťou sú aj lacní Jožkovia, ktorí majú všetko a lacno dajú. Od kostola k novinovému stánku rozvoniava pečené mäso, klobásy, hurky, polievka a iné. Sliny tečú aj pri pohľade na výborné pečivo a koláče. Kto má peniaze, môže sa do chuti najesť. Celým námestím ozýva sa typický jarmočný krik a hluk. Deti šantia po medzi šiatre, lebo jarmok bez detí by nebol ani jarmokom. Šťastie, že jarmoky sú vždy iba vo štvrtok, kedy je voľný deň a do školy sa nejde."

Mgr. Ivana Barliková

PREČO NAVŠTEVOVAŤ KNIŽNICU?

Čítanie príbehov a rozprávok podporuje detskú predstavivosť a pomáha deťom chápať okolitý svet. Práve v knižnici si dieťa môže požičať akú-

koľvek knihu, odnieť domov, prečítať a následne vymeniť za inú. Pri výbere sa dieťa učí samostatne sa rozhodovať. V prípade, že kniha nie je dostupná,

učí sa trpezlivosti. Knižnica je miesto aj pre socializáciu detí a vzdelávanie. Je tam priestor na hranie a spoznávanie nových vecí. Čítaním deti odкрývajú príbehy ukryté v knihách a otvárajú dvere do detskej fantázie úžasným spôsobom.

PRÁZDNINY V KNIŽNICI

Milé deti, opäť sa blížia vytúžené prázdniny a vy určite rozmýšľate, čo budete robiť vo voľných chvíľach. V na-

šej knižnici nájdete veľa zaujímavých kníh, ktoré vám pomôžu spríjemniť prázdninové dni. Ale to nie je všetko. Snažíme sa kráčať s dobou aj v oblasti voľnočasových aktivít. Zakúpili sme spoločenské hry, ktoré si môžete požičať po predložení čitateľského preukazu. Na zábavu budeme využívať aj knižničný dvor. Tešíme sa na Vás!

Mgr. Ivana Barliková

ČINNOSŤ MS SČK

Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila 11. marca 2020 globálne šírenie ochorenia Covid - 19 za pandémie spôsobenú koronavírusom. A preto aj Miestny spolok SČK skoro dva roky nemohol vykonávať žiadne aktivity. Dňa 21. mája 2022 sa konala výročná schôdza Miestneho spolku SČK v Podolínci.

Miestny spolok si váži dobrovoľných a bezpríspevkových darcov krvi, o čom svedčí aj ich odmeňovanie na výročnej schôdži. Títo darcovia obdržali malé darčeky podľa počtu odberov za daný rok. Zvláštnu pozornosť venujeme aj prvodarcom, aby sme ich motivovali v ich humannej činnosti.

OCENENIE DARCOV KRVÍ ZA ROK 2020/2021

PRVODARCOVIA KRVÍ:

Anna Biláková
Eduard Ferencko
Ľudmila Fiamčíková

Daniela Haničáková
Zuzana Kromková
Zuzana Polanská
Peter Šebest
Adriana Šebestová
Miriam Tabajová
Valéria Urbanská
Ľuboš Toporec
Monika Toporecová

VIACNÁSOBNÍ DARCOVIA KRVÍ:

Roman Faja
Iveta Hojstričová
Mária Osvaldová
Marta Pethová
Ján Spirčák
Stanislav Zavadský

ZLATÁ JANSKÉHO PLAKETA

Martin Lang
Richard Hotary

STRIEBORNÁ JANSKÉHO PLAKETA

Štefan Sulír

BRONZOVÁ JANSKÉHO PLAKETA

Alena Birošíková
Samo Bučor

Mária Filiačová
Štefan Krull
Martin Gončár
Irena Tišáková

Po dlhej dobe sa naše členky taktiež znovu začali zúčastňovať akcií. 01.06.2022 navštívili na **DEŇ DETÍ** naše detičky v materskej škôlke. Hravou formou im prednášali Anna Regecová a Oľga Gromanová a hravou formou im vysvetľovali, ako si ošetriť ranky po úraze. Menším detičkám sa venovali členky Juliána Bialková a Lenka Complová, ktoré sa zamerali na hygienu pri prebáňovaní a staraní sa o bábätká. Detičky boli veľmi aktívne a za odmenu boli odmenené malým darčekom. Taktiež aj v sobotu 4.6.2022, pri konaní cyklopretekov, členky miestneho spolku Iveta Hojstričová a Oľga Gromanová, vykonávali zdravotnícky dozor. Všetci účastníci pretekov dorazili do cieľa bez zranení.

Iveta Hojstričová
predsedníčka MS SČK

75. VÝROČIE ZALOŽENIA ŠKOLY

Pred 75 rokmi sa otvorili po prvýkrát brány školy, aby privítali nových žiakov a učiteľov. Je to veľa alebo málo? V každom prípade je to príležitosť obzrieť sa. Každé jubileum je príležitosťou na spomínanie, oslavy i hodnotenie. V prípade sedemdesiateho piateho výročia založenia ško-

ly budú spomínať tisíce absolventov školy, stovky pedagógov, nepedagogických zamestnancov, rodičov a priateľov školy. A je na čo spomínať. Za uplynulých 75 rokov sa udialo niekoľko významných spoločensko-politických zmien v našom štáte a aj tieto ovplyvnili chod a existenciu školy.

Všetky spomienky súvisia s dobou, v ktorej sa študovalo či pracovalo.

V školskom roku 1946/1947 vznikla Štátna meštianska škola, bolo to predovšetkým zásluhou vtedajších verejných činiteľov - predsedu MNV Jozefa Hadravu a vedúceho úradu MNV Viktora Ferenca. Vyučovanie sa v jej začiatkoch zabezpečovalo vo viacerých objektoch v meste. Jej prvým riaditeľom sa stal pán Valentin Berák. Škola až do roku 1953 niesla názov Štátna meštianska škola. V dôsledku politických a spoločenských zmien došlo postupom času aj k zmene školského systému, a tak od roku 1953 – 1959 škola fungovala ako osemročná stredná škola. Riaditeľom v tom čase bol p. Cyril Kováčik a pedagogickým riaditeľom Henrich Jendreják. Žiakmi v tom čase boli deti z Podolínce, ale aj z Holumnice a Toporca. A to až do roku 1967.

Od školského roku 1959 – 1960 došlo k predĺženiu povinnej školskej dochádzky z ôsmich na deväť rokov. Vtedy škola pracovala pod vedením Mikuláša Čornáka, ktorý ako riaditeľ ZDŠ pôsobil v tejto funkcii 14 rokov. Po jeho odchode sa stal riaditeľom školy na dva roky Štefan Dorko.

V roku 1972 sa stal riaditeľom tunajší rodák Jozef Rusňák a jeho funkčné obdobie trvalo až do roku 1989. Keďže školský rok 1979 – 1980 sa opäť stal rokom prestavby školského systému, zo ZDŠ sa stala ZŠ so zavedením povinnej školskej dochádzky. Od roku 1990 – 2018 pracovala škola pod vedením terajšieho pána primá-

tora – Mgr. Jaroslava Semana. Počas ďalších dvoch rokov sa vystriedali na poste riaditeľky školy PhDr. Alena Tišáková a Mgr. Silvia Oleniková. Poslednou a súčasnou riaditeľkou školy sa v roku 2020 stala Mgr. Silvia Reľovská.

Z ďalších významnejších udalostí existencie školy je dôležité pripomenúť si rok 1953, kedy bola ukončená výstavba terajšej školskej budovy. Týmto sa citelne zlepšili podmienky, v ktorých pracovali žiaci aj učitelia. V školskom roku 1984/1985 bola dokončená prístavba školy, ktorá naplnila potrebu rozšírenia školských priestorov. V ďalších rokoch dochádzalo postupne k modernizácii jednotlivých priestorov a tried, k vybudovaniu počítačových učební, knižnice a dielni.

V týchto triedach, priestoroch a učebniach sa vzdelávalo a vychovávalo mnoho generácií žiakov. Na mnohých z nich je škola právom hrdá, lebo sa zaslúžili o jej dobré meno na okresných, krajských a celoslovenských súťažiach v rôznych technických, prírodovedných, umeleckých odboroch a v športových disciplínach. Ich mená sú zapísané v školskej kronike a v srdciach svojich učiteľov a rodičov, ktorí ich na tieto súťaže pripravovali a spolu s nimi prežívali šťastné chvíle.

1. júla 2002 sa stalo zriaďovateľom školy mesto Podolinec. Na základe rozhodnutia zastupiteľstva mesta Podolinec sa k základnej škole pričlenila materská škola a názov školy sa zmenil na Základnú školu s materskou školou Podolinec. Počet zamestnancov

školy sa v roku 2002 upravil na 65.

Menili sa názvy, zriaďovatelia, adresa školy, vybavenie školy, menili sa predmety, zmien bolo a ešte bude veľa. Jedno sa však ani za 75 rokov nezmenilo. Vzťah medzi učiteľom a žiakom, ktorý dodáva vyučovaniu a spoločne strávenému času, náboj, energiu, korenie, vôňu, chuť. Presne to, čo sa vám práve teraz, keď privriete oči, vybaví ako prvé, keď sa povie základná škola. Školu totiž netvoria tehly, budova ani lavice a skrine, školu tvoria ľudia, pocity a emócie s ňou spojené. Vytváranie kultúry školy spočíva v tvorbe bezpečnej a spolupracujúcej komunity, v ktorej sa každý cití dôležitý pre celok. Aj pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci, všetci, ktorí v nej pracujú a sú jej súčasťou.

Na škole sa za toto obdobie vystriedalo aj množstvo učiteľov. Mnohí z nich boli sami absolventmi tejto školy a po štúdiu sa vrátili späť, aby odovzdávali vedomosti a rozvíjali zručnosti ďalších žiakov. Všetkým, ktorí veno-

vali našej škole, žiakom, rok, desaťročie, alebo omnoho viac, za všetkých žiakov, ktorí prešli ich rukami a ostali zapísaní v ich spomienkach, za všetkých, ktorých ostré hrany brúsili svojou trpezlivosťou a láskavosťou, za všetky vedomosti, zručnosti, za všetkých, pre ktorých spomienky na nich sú vpísané v ich srdciach, patrí úprimné a veľké ďakujem. Svojím pedagogickým majstrovstvom dokázali formovať detské duše a pripraviť ich pre ďalší život.

Veľká vďaka patrí aj rodičom, ktorí sa podieľajú na živote školy a rôznym spôsobom prispievajú k jej zveľadovaniu.

Slávnostná akadémia, ktorá sa bude niesť v duchu osláv 75. výročia, sa bude konať 31.8.2022. Základnej škole s materskou školou chceme aj v ďalších rokoch popriať veľa úspechov na ceste jej rozvoja, veľa zapálených učiteľov a žiakov hladných po vedomostiach.

Mgr. Silvia Reľovská

STAVEBNÝ ÚRAD VYZÝVA OBČANOV

Stavebný úrad Mesta Podolinec upozorňuje občanov, že 27. apríla 2022 bol schválený nový zákon o výstavbe, ktorý bude účinný od 01.04.2024. Podľa nového stavebného zákona nebude možné dodatočne zlegalizovať nepovolené (tzv. čierne) stavby. Do 31.12.2022 ešte platí starý stavebný zákon č. 50/1976 Zb., ktorý dodatočnú legalizáciu umožňuje za predpokladu, že stavba nie je v rozpore s verejným záujmom. Preto stavebný úrad žiada občanov, aby využili zostávajúci čas prechodného obdobia do účinnosti nového zákona a zlegalizovali si nepovolené stavby. V prípade pochybností, či stavba má byť povolená stavebným povolením alebo ohlásená ako drobná stavba / stavebné úpravy, kontaktujte stavebný úrad osobne, telefonicky alebo emailom. Platí to jednak pre stavby a stavebné úpravy stavieb vyžadujúce stavebné povolenie, ako aj pre drobné stavby a stavebné úpravy, ktoré sa povoľujú na základe tzv. ohlásenia drobnej stavby.

Hlavne čo sa týka stavieb – nehnuteľných kultúrnych pamiatok, je potrebné ohlasovať akékoľvek stavebné úpravy, ktoré v bežnom prípade nepodliehajú stavebnému povoleniu (teda nezasahuje sa nimi do nosných prvkov stavby), a to hlavne výmeny okien, dverí, výplní otvorov, podláh, omietok, nátery fasády, strešnej krytiny, výmeny strešnej krytiny a pod. K ohláseniu stavebných úprav je potrebné doložiť

rozhodnutie resp. záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov. Na stavebné úpravy so zásahom do nosných konštrukcií stavby je potrebné požiadať o stavebné povolenie.

Pri stavbách v mestskej pamiatkovej rezervácii, ktoré nie sú nehnuteľnosťami kultúrnymi pamiatkami, a stavbách v ochrannom pásme mestskej pamiatkovej rezervácie (hranice sú zakreslené v územnom pláne Mesta Podolinec), je potrebné ohlasovať aj stavebné úpravy týkajúce vonkajšieho vzhľadu stavieb (výmeny okien, dverí, nátery fasády, výmena strešnej krytiny), aby nedošlo k narušeniu mestskej pamiatkovej rezervácie. K ohláseniu stavebných úprav je potrebné doložiť rozhodnutie resp. záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov. Stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov je povinné dokladovať aj k akýmkoľvek drobným stavbám umiestneným v mestskej pamiatkovej rezervácii.

Zároveň stavebný úrad žiada občanov, ktorí majú vydané platné stavebné povolenia, aby bezodkladne po dokončení stavieb a vybavení potrebných dokladov požiadali v súlade s platným stavebným zákonom o kolaudáciu (pokiaľ od nej nebolo v stavebnom povolení upustené), a teda zbytočne nepredlžovali lehotu výstavby. Bez kolaudačného rozhodnutia nemôže byť stavbe pridelené súpisné číslo a nemôže byť zapísaná do katastra. Každá stavba, ktorá bola povolená stavebným povolením,

musí byť skolaudovaná. O kolaudáciu je potrebné požiadať ešte pred uplynutím lehoty na dokončenie stavby, ktorý je určený v stavebnom povolení. Ak stavebník nestíha túto lehotu, je potrebné požiadať stavebný úrad o predĺženie termínu dokončenia stavby s patričným odôvodnením. Ak stavebník stavbu povolenú stavebným povolením nezačal vykonávať do 2 rokov od nadobudnutia právo-

platnosti rozhodnutia – stavebného povolenia, stavebné povolenie stratilo platnosť. Túto lehotu je možné predĺžiť na základe žiadosti o predĺženie stavebného povolenia podanú v termíne do 2 rokov od nadobudnutia právoplatnosti stavebného povolenia.

Ing. Jaroslava Ferencková

MLÁĎATÁ V LESE

Jar je obdobím pokoja po zime, kedy kratšie chladné dni striedajú dlhšie a teplejšie. Príroda sa prebúdz a s blížiacim sa letom je celý les v pohybe. Väčšina živočíšnych druhov našich lesov privádza na svet potomstvo.

Po našich potulkách prírodou sa môžeme aj my stretnúť s malým zázrakom prírody – zrodením nového života. Či už rozkošné srnčatá alebo jelenčatá uložené v tráve, zajačiky, prasiatka diviačej zveri – „pyžamkáči“, no aj mláďatká našich operených lesných obyvateľov, najčastejšie sov. Priam nás láka priblížiť sa k nim, pohladkať ich, alebo ich rovno zobrať so sebou.

Matky dojčia svoje mláďatá intenzívne niekoľko mesiacov (v závislosti od druhu zveri), no pri ceste za potravou chodia spolu približne po dvoch týždňoch života mláďaťa. Spočiatku na kratšie vzdialenosti, no za krátky čas dokážu s matkami držať krok. Treba si uvedomiť, že osamotené mláďatá nao-

zaj nie sú opustené. Matka sa spravidla zdržiava v ich blízkosti. Zver má však pred ľuďmi prirodzený rešpekt, a preto neočakávajte, že sa matka objaví, ak sa zdržujete pri jej mláďatách. Naše obavy o ich osud sú zvyčajne neopodstatnené. Nepotrebuju ľudskú pomoc a v žiadnom prípade ich nechytajte a neberte domov. Mláďatá po kontakte s človekom strácajú svoj prirodzený pach a matka ich následne už nemusí prijať.

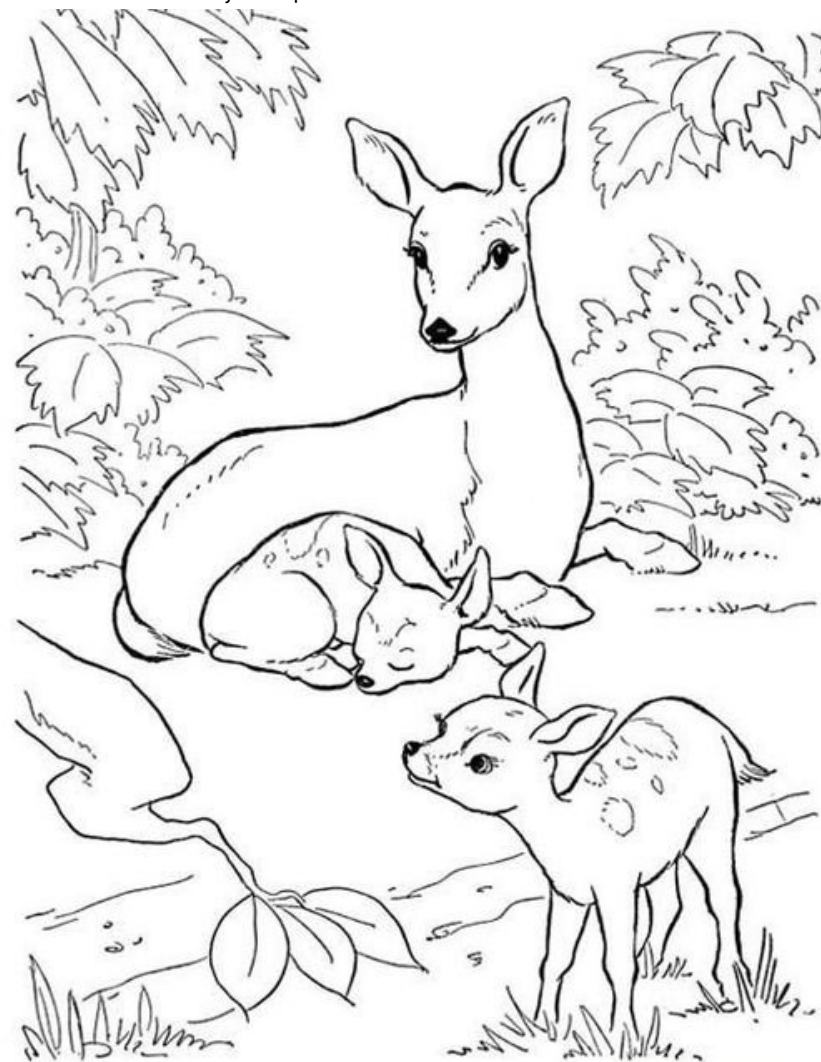
Ak nájdeme na zemi malú sovu, musíme si uvedomiť, že mladé sovy opúšťajú hniezdo skôr, ako vedia lietať. Rodičia, ktorí sú väčšinou neďaleko, ho stále sledujú a nájdú ho podľa hlasu. Preto mláďatá neberte domov a ani ich ďaleko nepremiestňujte. Ak ste sa už rozhodli mladej sove pomôcť, položte ju na vyšší konár. Manipulácia s mláďátkom je však aj nebezpečná, sovi rodičia druhov ako sova dlhochvostá aj sova lesná, sú často agresívni a môžu vás aj napadnúť.

Majme na pamäti, že naši štvor-

nohí kamaráti nie sú kamarátmi divjej zveri. Navoľno pustený pes môže narobiť poriadnu šarapatu, pretože prirodzené pudy niekedy prevýšia výcvik. Aj mimo jarneho obdobia by sme počas pobytu v lesnom prostredí mali mať riadne označeného psíka na vôdzke a zvýšiť opatrnosť.

Preto Vás prosíme: nebyť v lese hlučný, mať psa na vôdzke, nechytať mláďatá. Nezabúdajme na to, že les má svoje zákony, a my ľudia sme v ňom len návštevníci.

Ing. Jozefína Biláková
PZ Javor

ÚDRŽBA ZELENÉ

Ako každý rok, tak aj tento, nás príchodom leta tradične víta rýchlorastúca zeleň, ktorá trápi nejedného majiteľa pozemku. Pravidelné kosenie a udržiavanie pozemky sú však vizitkou mesta.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v spojení so zákonom č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov ukladá vlastník, nájomcom a správcom poľnohospodárskej pôdy povinnosť predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch.

V zmysle zákona č. 193/2005 Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti a zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny – každý je povinný zo zákona

chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy, ktorá je nezastupiteľnou zložkou životného prostredia.

Dovoľujeme si preto upozorniť a vyzvať na zabezpečenie starostlivosti a pravidelné kosenie vlastníkov (užívateľov) poľnohospodárskych i nepoľnohospodárskych pozemkov. Okrem zákonných povinností je potrebné myslieť aj na to, že v miestach vysokej nepokosenej trávy sa vytvárajú vhodné podmienky pre hady, kliešte a hlodavce, a zároveň pri vysokej suchej tráve vzniká zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov.

Ďakujeme všetkým, ktorým záleží na životnom prostredí v meste, udržiavajú svoje okolie, pravidelne kosia svoje pozemky a dbajú na čistotu a poriadok.

Juliána Bialková

OZNAMY

Riaditeľstvo Základnej školy s materskou školou Podolínec oznamuje občanom, že školské ihrisko základnej školy bude počas letných prázdnin sprístupnené verejnosti nasledovne:

**od 04.07.2022 do 08.07.2022 -
od 16.00 - 19.00 hod.**

**od 11.07.2022 do 02.09.2022 -
od 15.00 - 19.00 hod.**

Ihrisko bude otvorené **len v pracovných dňoch**, počas víkendov a sviatkov bude ihrisko pre verejnosť zatvorené. Ihrisko bude taktiež zatvorené v prípade nepriaznivého počasia.

Do areálu školského ihriska **môžu deti do 10 rokov vstupovať výhradne pod dozorom rodiča**. Preliezačky a hojdačky môžu využívať **len deti od 3 do 10 rokov**. Staršie deti a dospelé osoby majú zakázané využívať preliezky.

Zodpovednosť za správanie sa detí v priestore ihriska **nesie rodič**.

Na ihrisko je **zakázaný vstup so zvieratami**.

Na ihrisku bude prítomná zodpovedná osoba, ktorá bude dohliadať na dodržiavanie prevádzkových pokynov ihriska.

PODOLÍNSKY JARMOK

22-23.07.2022

Piatok 22.07.2022

10:00	začiatok jarmoku
11:00	Talenty mesta Podolínece
13:00	TS-Dorka - športový klub mažoretiiek, vystúpenie žiakov ZŠ
13:30	OFICIÁLNE OTVORENIE JARMOKU - príhovor primátora mesta
15:00	PETER SMOLEŇ hudobné vystúpenie s hovoreným slovom
16:00	MICHAEL GERGELY
17:00	JOHANNI BUDDIES
18:00	SOARE
19:00-23:00	SKUPINA FAMILY

Sobota 23.07.2022

10:00	SRANDA BANDA - detské vystúpenie
11:00	detské súťaže
12:00	vystúpenie detí z detského domova sv. Klementa Hofbauera
13:00	TS-Dorka - športový klub mažoretiiek
14:00	FS z Kolačkova
15:00	Katapult revival (CZ)
16:00	Veras band (CZ)
17:00	GAVALERE ľudová skupina
19:00	Tombola
20:00	CICO Band a René Rendy
21:00-23:00	diskotéka DJ JOY

PODOLÍNSKY SPRAVODAJ – OBČASNÍK MESTA PODOLÍNEC
Vydáva Mesto Podolíneec, Nám. Mariánske 3/3, 065 03 Podolíneec, IČO: 00330132
Vychádza v náklade 850 kusov

Redakčná rada: JUDr. Lukáš Antoni, Mgr. Ivana Barliková, Juliána Bialková

Kontakt: spravodajca@podolinec.eu

Foto: redakcia, Peter Valigurský

Grafická úprava: Veronika Miturová

Evidenčné číslo periodickej tlače: EV 5885/20

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy a krátenia príspevkov. Podpísané články vyjadrujú názor autora a nemusia byť vždy totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa. Kopírovanie, opakované publikovanie a rozširovanie ktorejkoľvek časti novín je možné len s písomným súhlasom vydavateľa.